

- Strør ikke salt i sårene

Av Lars M. J. Hansen

AURSKOG: - Jeg skriver ikke bare om krigen. Jeg skriver Aurskogs historie. Å utelate krigen ville være ren historieforfalsking.

Forfatter Asbjørn Fossen (68) tar til motmæle mot dem som hevder han strør salt i sårene fra krigens dager.

- Selvsagt vil stoffet skape debatt, men det er på tide å snakke om krigstida i bygda. Den er blitt feid under teppet i alle år. Nå er det på tide å få lufta ut, mener Fossen som presenterte sin nye bok «Ei ny bygd blir til» på en pressekonferanse på Valentens Gjestegård onsdag.

Hjertesak

- Da bygdeboka om Aurskog kom i 60-åra, var krigshisto-

rien nesten ikke nevnt med ett ord. Nå er den det, og det var på tide. Den generasjonen som deltok aktivt dengang, er i ferd med å dø ut.

«Ei ny bygd blir til» er fortsettelsen av boka «Småkårsfolk i ei Romeriksbygd». Bøkene har vært Fossens hjertebarn.

- Småkårsfolk har ikke hatt noen egen bygdehistorie, sier forfatteren som er født og oppvokst i Aurskog, men nå er bosatt i Oslo.

Snill

- De som beskylder meg for å rippe opp i gamle sår, må vite at jeg i grunnen har skrevet pent om krigstida.

Fossen understreker at han ikke bruker navn på nazister, han tar hensyn til personvernet, og har bevisst latt

være å bruke annen- og tredjehåndskilder.

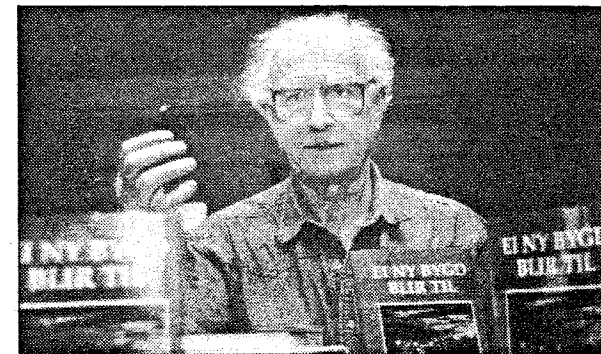
- Dette er ingen sensasjonsbok. Den skal fortelle sannheten og er nøktern. Jeg skriver om meget betent stoff, og må være sikker på at det er korrekt.

Kilder

Fossen har stilt strenge krav til seg sjøl angående dokumentasjon. Forfatteren har vært i Riksarkivet, og har blant annet gått gjennom medlemsregisteret til Aurskog NS. Han har studert rettsreferater fra landssvikoppjøret og har benyttet en rekke skriftlige og muntlige kilder.

NS-bygda

Bokas viktigste del tar for seg oppslutningen om Nasjo-

DEBATT: Mange mener at Asbjørn Fossens nye bok om Aurskog i perioden 1940-66 strør salt i sårene fra krigstida.

(Foto: Lars M. J. Hansen)

nal Samling. Hele åtte prosent av Aurskogs voksne befolkning var medlem. Hvorfor så formidabel oppslut-

ning? Og hvem var medlemmer?

Det er slike spørsmål Asbjørn Fossen prøver å gi et svar på i sin nye bok. I tillegg er Milorgs arbeid beskrevet, og også etterretningsorganisasjonen XU sin virksomhet er omtalt.

Flyktingetraffikken, dødslistene, likvidasjonen på Mangenskogen, kirkekamp og rettsoppjøret er andre temaer Fossen beskriver i boka, som til tross for et fyldig krigskapittel, tar for seg hele bygdas historie fram til kommunesammenslåingene i 1966.

I MORGEN:

Mot Jakob Roll-Hansen, nestleder i Milorg i Aurskog under krigen. Han har vært en av Asbjørn Fossens viktigste kilder til krigsdelen i boka «Ei ny bygd blir til».

81-åringen forteller om hatet og bitterheten som prega bygda etter krigen. Sårene er ennå ikke grodd.

AR bringer også utdrag fra boka.